

Suvestinė redakcija nuo 2020-07-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [52-2014](#); Žin. 2011, Nr. [165-7865](#), i. k. 1021100NUTA00000704

Nauja redakcija nuo 2012-01-01:

Nr. [1547](#), 2011-12-28, Žin. 2011, Nr. 165-7865 (2011-12-31), i. k. 1111100NUTA00001547

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO PAVOJINGŲJŲ KROVINIŲ VEŽIMO AUTOMOBILIŲ IR GELEŽINKELIŲ KELIAIS IR SU TUO SUSIJUSIOS VEIKLOS SRITYSE

2002 m. gegužės 21 d. Nr. 704

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pavojingųjų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų keliais įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 16 straipsnio 3 dalimi ir 22 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [508](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10886

1. Įgalioti:

1.1. Susisiekimo ministeriją atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas papildomų pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimų, apribojimų ar draudimų, kurie nėra nustatyti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, kuriomis reglamentuojamas pavojingųjų krovinių vežimas, srityje pagal aktualios redakcijos Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) A ir B techninių priedų (toliau – ADR) 1.9 skyriaus, Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) C priedėlio „Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės (RID)“ priedo (toliau – RID) 1.9 skyriaus ir Tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais susitarimo (SMGS) 2 priedo (toliau – SMGS 2 priedas) 1.9 skyriaus atitinkamas nuostatas;

1.2. Valstybinę atominės energetikos saugos inspekciją ir Radiacinės saugos centrą pagal kompetenciją atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų funkcijas 7 klasės radioaktyviųjų medžiagų vežimo ir su tuo susijusios veiklos srityse, įskaitant pereinamojo laikotarpio priemones, bendrąsias ir specialiąsias šios klasės nuostatas, pakuočių ir medžiagų konstrukcijos, bandymų ir patvirtinimo, nesupakuotų didelių ir sunkių gaminių vežimo reikalavimus, pagal atitinkamas ADR 1.7 ir 6.4 skyrių, 1.6.6 ir 2.2.7 skirsnių ir 4.1.3.8 punkto, RID 1.7 ir 6.4 skyrių, 1.6.6 ir 2.2.7 skirsnių ir 4.1.3.8 punkto ir SMGS 2 priedo 1.7 ir 6.4 skyrių, 1.6.6 ir 2.2.7 skirsnių ir 4.1.3.8 punkto nuostatas;

1.3. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas gyvų genetiškai modifikuotų gyvūnų, priskiriamų 9 klasės įvairioms pavojingoms medžiagoms ir gaminiams, ir infekuotų gyvų gyvūnų, vežant 6.2 klasės infekcines medžiagas, vežimo ir jų vežimo sąlygų nurodymo srityse pagal atitinkamas ADR 2.2.9.1.11 ir 2.2.62.1.12.1 punktų, RID 2.2.9.1.11 ir 2.2.62.1.12.1 punktų ir SMGS 2 priedo 2.2.9.1.11 ir 2.2.62.1.12.1 punktų nuostatas;

1.4. Neteko galios nuo 2020-05-23

Punkto naikinimas:

Nr. [508](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10886

1.5. Neteko galios nuo 2020-07-01

Punkto naikinimas:

Nr. [603](#), 2020-06-10, paskelbta TAR 2020-06-15, i. k. 2020-13024

1.6. Policijos departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos:

1.6.1. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas civilinės pirotechnikos priemonių, priskiriamų 1 klasės sprogstamosioms medžiagoms ir sprogstamiesiems gaminiams, vežimo ir su tuo susijusios veiklos srityse, įskaitant pagal pavadinimą nenurodytų medžiagų ir gaminių priskyrimo vienai iš 1 klasės pozicijų (bendrai pozicijai „K. N.“ (konkrečiai nenurodyta) arba Jungtinių Tautų numeriui (toliau – JT Nr. 0190 SPROGSTAMŲJŲ MEDŽIAGŲ BANDINIAI) ir atskirų medžiagų, kurias leidžiama vežti tik gavus specialų kompetentingos institucijos leidimą, priskyrimo atitinkamai pozicijai procedūras, tokių medžiagų ir gaminių vežimo sąlygų nustatymą ar pripažinimą, pakuočių su B suderinamumo grupės gaminiams ir pakuočių su D suderinamumo grupės medžiagomis ar gaminiais, kraunant mišriai, atskyrimo būdo patvirtinimą, atskirų medžiagų ir gaminių (JT Nr. 0333, JT Nr. 0334, JT Nr. 0335, JT Nr. 0336, JT Nr. 0337 FEJERVERKAI) klasifikacijos transportavimo tikslais patvirtinimą pagal atitinkamas ADR 2.2.1.1.3, 2.2.1.1.7 ir 7.5.2.2 papunkčių nuostatas ir 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 645, atitinkamas RID 2.2.1.1.3, 2.2.1.1.7 ir 7.5.2.2 papunkčių nuostatas ir 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 645 ir atitinkamas SMGS 2 priedo 2.2.1.1.3, 2.2.1.1.7 ir 7.5.2.2 papunkčių nuostatas ir 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 645 ir civilinės pirotechnikos priemonių krovimo viešose vietose reikalavimų vykdymo užtikrinimą pagal atitinkamas ADR 7.5.11 skirsnio CV1 nuostatas;

1.6.2. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų ir sprogdinimo priemonių, priskiriamų 1 klasės sprogstamosioms medžiagoms ir sprogstamiesiems gaminiams, vežimo ir su tuo susijusios veiklos srityse, įskaitant pagal pavadinimą nenurodytų medžiagų ir gaminių priskyrimo vienai iš 1 klasės pozicijų (bendrai pozicijai „K. N.“ (konkrečiai nenurodyta) arba JT Nr. 0190 SPROGSTAMŲJŲ MEDŽIAGŲ BANDINIAI) ir atskirų medžiagų, kurias leidžiama vežti tik gavus specialų kompetentingos institucijos leidimą, priskyrimo atitinkamai pozicijai, procedūras, tokių medžiagų ir gaminių vežimo sąlygų nustatymą ar pripažinimą, pakuočių su B suderinamumo grupės gaminiams ir pakuočių su D suderinamumo grupės medžiagomis ar gaminiais, kraunant mišriai, atskyrimo būdo patvirtinimą pagal atitinkamas ADR 2.2.1.1.3 ir 7.5.2.2 papunkčių, RID 2.2.1.1.3 ir 7.5.2.2 papunkčių ir SMGS 2 priedo 2.2.1.1.3 ir 7.5.2.2 papunkčių nuostatas, sprogmenų vežimo mobiliuosiuose sprogmenų gaminimo įrenginiuose (MEMU) patvirtinimą, sprogstamųjų medžiagų ir sprogdinimo priemonių krovimo viešose vietose reikalavimų vykdymo užtikrinimą pagal atitinkamas ADR 7.5.5.2.3 papunkčio ir 7.5.11 skirsnio CV1 nuostatas;

Punkto pakeitimai:

Nr. [603](#), 2020-06-10, paskelbta TAR 2020-06-15, i. k. 2020-13024

1.7. Aplinkos apsaugos agentūrą atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas sprendžiant klausimus, susijusius su 2 klasės dujų liepsnumo nustatymo alternatyvių bandymų metodų patvirtinimu ar pripažinimu pagal atitinkamas ADR 2.2.2.1.5 punkto, RID 2.2.2.1.5 punkto ir SMGS 2 priedo 2.2.2.1.5 punkto nuostatas, atskirų 4.1 klasės autoreaktingų medžiagų ir 5.2 klasės organinių peroksidų, sudėtinių organinių peroksidų ir organinių peroksidų mišinių klasifikavimu transportavimo tikslais ir priskyrimu bendrai pozicijai „K. N.“ (konkrečiai nenurodyta) ir prireikus jų vežimo sąlygų nurodymu ar pripažinimu pagal atitinkamas ADR 2.2.41.1.13 ir 2.2.52.1.8 punktų, RID 2.2.41.1.13 ir 2.2.52.1.8 punktų ir SMGS 2 priedo 2.2.41.1.13 ir 2.2.52.1.8 punktų nuostatas, pavojingojo krovinio JT Nr. 3375 AMONIO NITRATO EMULSIJA arba SUSPENSIIJA, arba GELIS, tarpinė medžiaga brizantiniams sprogmenims, skysta arba kieta, sudėtinių medžiagų patvirtinimu pagal ADR 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 309, RID 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 309 ir SMGS 2 priedo 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 309;

1.8. Valstybinę kelių transporto inspekciją prie Susisiekimo ministerijos pagal kompetenciją:

1.8.1. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojingųjų krovinių vežimo patikrinimų ir su tuo susijusios savitarpio tarnybinės pagalbos kitų šalių kompetentingoms institucijoms srityse pagal atitinkamas ADR 1.8.1 ir 1.8.2 skirsnių nuostatas;

1.8.2. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas sprendžiant dėl tolesnių veiksmų, kai transporto operacija turi būti sustabdyta ar kai vežėjas pats nutraukia transporto operaciją dėl pavojų saugai keliančių pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimų neatitikimų, pagal atitinkamas ADR 1.4.2.2.4 punkto nuostatas;

1.8.3. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialistų mokymo (įskaitant teisės mokyti asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu, mokymo įstaigoms suteikimą), egzaminavimo ir pažymėjimų išdavimo, saugos specialistų paskyrimo ir veiklos įmonėje priežiūros srityse pagal atitinkamas ADR 1.8.3 skirsnio nuostatas;

1.8.4. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas avarijų ir įvykių kraunant, pripildant ar vežant pavojinguosius krovinius Lietuvos Respublikos teritorijoje ataskaitų rengimo ir teikimo priežiūros srityje pagal atitinkamas ADR 1.8.5 skirsnio nuostatas;

1.8.5. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojingųjų krovinių fizinės saugos ir ypač pavojingų krovinių srityse pagal atitinkamas ADR 1.10 skyriaus nuostatas;

1.8.6. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas nesupakuotų didelių ir sunkių gaminių, išskyrus priskiriamus 1 klasės sprogstamiesiems gaminiams ir 7 klasės radioaktyviosioms medžiagoms, vežimo srityje pagal atitinkamas ADR 4.1.3.8 punkto nuostatas;

1.8.7. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojinguosius krovinius vežančių kelių transporto priemonių vairuotojų mokymo (įskaitant teisės mokyti asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu, mokymo įstaigoms suteikimą), egzaminavimo, pažymėjimų išdavimo srityse pagal atitinkamas ADR 8.2 skyriaus nuostatas;

1.8.8. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas kelių transporto priemonės tinkamumo vežti pavojinguosius krovinius patvirtinimo srityje pagal atitinkamas ADR 9 dalies nuostatas;

1.8.9. suteikti teisę mokyti asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu automobilių keliais, atestuoti asmenis, siekiančius tapti mokytojais, ir mokytojus, mokančius asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu automobilių keliais;

1.9. Valstybinę geležinkelio inspekciją prie Susisiekimo ministerijos pagal kompetenciją:

1.9.1. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojingųjų krovinių vežimo patikrinimų ir su tuo susijusios savitarpio tarnybinės pagalbos kitų šalių kompetentingoms institucijoms srityse pagal atitinkamas RID 1.8.1 ir 1.8.2 skirsnių ir SMGS 2 priedo 1.8.1 ir 1.8.2 skirsnių nuostatas;

1.9.2. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas sprendžiant dėl tolesnių veiksmų, kai transporto operacija turi būti sustabdyta ar kai vežėjas pats nutraukia transporto operaciją dėl pavojų saugai keliančių pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimų neatitikimų, pagal atitinkamas RID 1.4.2.2.4 punkto nuostatas;

1.9.3. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojingųjų krovinių vežimo saugos specialistų mokymo (įskaitant teisės mokyti asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu, mokymo įstaigoms suteikimą), egzaminavimo ir pažymėjimų išdavimo, saugos specialistų paskyrimo ir veiklos įmonėje priežiūros srityse pagal atitinkamas RID 1.8.3 skirsnio ir SMGS 2 priedo 1.8.3 skirsnio nuostatas;

1.9.4. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas avarijų ir įvykių kraunant, pripildant ar vežant pavojinguosius krovinius Lietuvos Respublikos teritorijoje ataskaitų rengimo ir teikimo priežiūros srityje pagal atitinkamas RID 1.8.5 skirsnio ir SMGS 2 priedo 1.8.5 skirsnio nuostatas;

1.9.5. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas pavojingųjų krovinių fizinės saugos ir ypač pavojingų krovinių srityse pagal atitinkamas RID 1.10 skyriaus ir SMGS 2 priedo 1.10 skyriaus nuostatas;

1.9.6. atlikti Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos funkcijas nesupakuotų didelių ir sunkių gaminių, išskyrus priskiriamus 1 klasės sprogstamiesiems gaminiams ir 7 klasės radioaktyviosioms medžiagoms, vežimo srityje pagal atitinkamas RID 4.1.3.8 punkto ir SMGS 2 priedo 4.1.3.8 punkto nuostatas;

1.9.7. suteikti teisę mokyti asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu geležinkelių keliais, atestuoti asmenis, siekiančius tapti mokytojais, ir mokytojus, mokančius asmenis, susijusius su pavojingųjų krovinių vežimu geležinkelių keliais;

1.9.8. dėl saugos priežasčių nustatyti griežtesnes pavojingųjų krovinių vežimo išimtinai Lietuvos Respublikos teritorijoje 1 520 milimetrų pločio vėžės geležinkelių keliais nuostatas (specialiuosius reikalavimus), išskyrus pavojinguosius krovinius vežančios transporto priemonės konstrukcijos reikalavimus, negu numatytos Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, kuriomis reglamentuojamas pavojingųjų krovinių vežimas.

2. Pavesti:

2.1. Susisiekimo ministerijai:

2.1.1. nustatyti papildomų pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimų, apribojimų ar draudimų, nenustatytų Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, kuriomis reglamentuojamas pavojingųjų krovinių vežimas, nustatymo ir skelbimo tvarką;

2.1.2. gavus Vidaus reikalų ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Aplinkos ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos ar savivaldybių motyvuotų pasiūlymų, nustatyti ir skelbti papildomus pavojingųjų krovinių vežimo reikalavimus, apribojimus ar draudimus;

2.1.3. pranešti Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos sekretoriatui, Tarpvalstybinės tarptautinio geležinkelių transporto organizacijos (OTIF) sekretoriatui ir Geležinkelių bendradarbiavimo organizacijos (OSŽD) komitetui informaciją apie institucijas, atliekančias Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų funkcijas;

2.2. Muitinės departamentui prie Finansų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos pagal kompetenciją vykdyti pavojingųjų krovinių vežimo patikrinimus;

2.3. Lietuvos statistikos departamentui kaupti įmonių veiklos statistinius duomenis apie pavojingųjų krovinių vežimą automobilių ir geležinkelių keliais;

2.4. Žemės ūkio ministerijai nustatyti pavojingųjų krovinių vežimo žemės ir miškų ūkio traktoriais, savaeigėmis mašinomis ir jų priekabomis, kai jų greitis vežant pavojinguosius krovinius neviršija 40 kilometrų per valandą, taisyklės;

2.5. Valstybinei kelių transporto inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos:

2.5.1. nustatyti įmonių veiklos ir avarijų ar įvykių kraunant, pripildant ar vežant pavojinguosius krovinius automobilių keliais ataskaitų rengimo, pateikimo ir apskaitos tvarką, prireikus organizuoti tokių avarijų ar įvykių, sukėlusių sunkias pasekmes, ekspertizės atlikimą;

2.5.2. nustatyti pavojinguosius krovinius vežančių kelių transporto priemonių sertifikavimo tvarką;

2.5.3. nustatyti pavojinguosius krovinius vežančių kelių transporto priemonių vairuotojų mokymo ir egzaminavimo tvarką;

2.5.4. kartu su Aplinkos apsaugos agentūra spręsti klausimus, susijusius su atskirų 4.1 klasės autoreaktingų medžiagų ir 5.2 klasės organinių peroksidų, sudėtinių organinių peroksidų ir organinių peroksidų mišinių klasifikavimu transportavimo tikslais ir priskyrimu bendrai pozicijai „K. N.“ (konkrečiai nenurodyta) ir prireikus jų vežimo sąlygų nurodymu ar pripažinimu pagal ADR 2.2.41.1.13 ir 2.2.52.1.8 punktų atitinkamas nuostatas ir pavojingojo krovinio JT Nr. 3375 AMONIO NITRATO EMULSIJA arba SUSPENSIIJA, arba GELIS, tarpinė medžiaga brizantiniams

sprogmenims, skysta arba kieta, sudėtinių medžiagų patvirtinimu pagal ADR 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 309;

2.6. Valstybinei geležinkelio inspekcijai prie Susisiekimo ministerijos:

2.6.1. nustatyti įmonių veiklos ir avarijų ar įvykių kraunant, pripildant ar vežant pavojinguosius krovinius geležinkelių keliais ataskaitų rengimo, pateikimo ir apskaitos tvarką;

2.6.2. kartu su Aplinkos apsaugos agentūra spręsti klausimus, susijusius su atskirų 4.1 klasės autoreaktingų medžiagų ir 5.2 klasės organinių peroksidų, sudėtinių organinių peroksidų ir organinių peroksidų mišinių klasifikavimu transportavimo tikslais ir priskyrimu bendrai pozicijai „K. N.“ (konkrečiai nenurodyta) ir prireikus jų vežimo sąlygų nurodymu ar pripažinimu pagal atitinkamas RID 2.2.41.1.13 ir 2.2.52.1.8 punktų ir SMGS 2 priedo 2.2.41.1.13 ir 2.2.52.1.8 punktų nuostatas ir pavojingojo krovinio JT Nr. 3375 AMONIO NITRATO EMULSIJA arba SUSPENSIIJA, arba GELIS, tarpinė medžiaga brizantiniams sprogmenims, skysta arba kieta, sudėtinių medžiagų patvirtinimu pagal RID 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 309 ir SMGS 2 priedo 3.3.1 skirsnio specialiąją nuostatą 309.

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ZIGMANTAS BALČYTIS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1117](#), 2008-11-04, Žin., 2008, Nr. 130-4978 (2008-11-13), i. k. 1081100NUTA00001117

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 21 d. nutarimo Nr. 704 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų transportu įstatymą" pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 11 d. nutarimo Nr. 1760 "Dėl pavojingų krovinių vežimo ekspertų komisijos sudėties ir nuostatų patvirtinimo" ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [160](#), 2011-02-09, Žin., 2011, Nr. 18-858 (2011-02-12), i. k. 1111100NUTA00000160

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 21 d. nutarimo Nr. 704 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų transportu įstatymą" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1547](#), 2011-12-28, Žin., 2011, Nr. 165-7865 (2011-12-31), i. k. 1111100NUTA00001547

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 21 d. nutarimo Nr. 704 "Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų transportu įstatymą" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [508](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10886

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 21 d. nutarimo Nr. 704 „Dėl įgaliojimų suteikimo pavojingųjų krovinių vežimo automobilių ir geležinkelių keliais ir su tuo susijusios veiklos srityse“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [603](#), 2020-06-10, paskelbta TAR 2020-06-15, i. k. 2020-13024

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 21 d. nutarimo Nr. 704 „Dėl įgaliojimų suteikimo pavojingųjų krovinių vežimo automobilių ir geležinkelių keliais ir su tuo susijusios veiklos srityse“ pakeitimo